

Investor World

For Private Circulation Only

IEWA

Editorial Board -
President Emeritus:
Mr. N. L. Bhatia

President :
Mr. Bhavesh Vora

Treasurer :
Mr. Dharmen Shah

Vol: III /October 2021

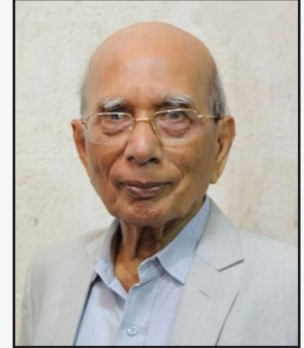
**Bulletin of
Investor Education &
Welfare Association**

(Regd. under Societies Acts
Regd. No. 656 Dt. 6-9-93)

Administrative Office :
Investor Education
& Welfare Association
407, Reena Complex,
Ramdev Nagar,
Vidyavihar (West),
Mumbai - 400 086.
Website : www.iewa.in
E-mail : info@iewa.in

Mr. Bhavesh Vora
President

Shri. N. L. Bhatia
President Emeritus

Editorial - October 2021

Dear Readers. By the time you access this issue, Diwali would be over and the new Samvat Year 2078 would have begun. Wishing you all a very prosperous, healthy and happy new year. Samvat Year 2077 witnessed excellent returns on the bourses as Indian economy, putting all speculations at rest, witnessed a V shape recovery. Credit to a very great extent for this should go to the fact that vaccination has curtailed the venom of the Covid Virus and the government could open up the various sectors of economy without much worry. The citizens also showed tremendous resilience and have whole heartedly started working to put the house back in order. However, caution is still very much required and hope we all continue to behave responsibly by wearing mask when in crowds and while commuting by public transport. When the preceding Samvat Year (2077) began there was a lot of fear. People were worried and expecting the worse to come. Samvat Year 2078 has begun with lot of hope.

In this Covid days people have taken e-commerce and digital economy to a newer heights. This trend is likely to continue in times to come even when the situation gets back to normal. This I believe is the most significant behavioral change that Covid19 has brought about. No wonder tech-companies became the engines of the bourses and investors in tech stocks reaped rich rewards.

Our Government's initiative of "Make in India" has also brought about a welcome change in the mindset of our entrepreneurs. India is now seen as a viable alternative to China. India is gradually gaining acceptance as a place where manufacturing bases can be set up. The opportunities are immense as production bases get set up in India. SY 2078 will witness a big increase in capacity building across various industries. As this transition happen we are at present witnessing few hiccups in the form of (i) unprecedented increase in commodity prices (ii) logistic challenges (iii) high crude prices. All these could lead to inflation. Consequent to this could see a rise in interest rates.

So, we are now in exciting times. There are challenges and there are opportunities. Let's hope we fight the challenges and emerge stronger than we are at the beginning of this Samvat Year. Wishing you all once again a wonderful year ahead.

-CA. Dharmen B. Shah

INSIDE

- 1) INVESTORS RELATED DEVELOPMENTS IN CAPITAL MARKET MONTH - OCTOBER 20213
- 2) શેરબજારમાં પૈસા ખોવાના અકસીર મંત્રો5
- 3) Financial Functions Simplified7

INVESTOR PROTECTION THROUGH EDUCATION

Views expressed by contributors are their own and the association does not accept any responsibility.

**INVESTMENT
SHAASTRA**
WITH MR. INVEST RIGHT

What do I Do when the price of my stock falls?

- Do not panic and take impulsive decisions.
- Consult your investment advisor and reshuffle your portfolio, only if required.
- If the Company credentials are sound, stay invested for a longer term or even consider averaging by buying more at lower prices.

INVEST RIGHT TOH FUTURE BRIGHT

Visit <https://www.bseipf.com/doandonts.html> to know safe investing practices.

INVESTORS RELATED DEVELOPMENTS IN CAPITAL MARKET

MONTH – OCTOBER 2021

(Courtesy: SEBI / BSEIPF)

➤ **Discontinuation of usage of pool accounts by entities including online platforms other than stock exchanges for transactions in the units of Mutual Funds**

SEBI had earlier allowed Mutual Fund Distributors ('MFDs') and SEBI registered Investment Advisers ('IAs') to use the infrastructure of recognized stock exchanges to purchase and redeem Mutual Fund ('MF') units on behalf of their clients. MFDs, IAs, Mutual Fund Utilities ('MFU'), channel partners and other entities including online platforms are providing services to investors to transact in mutual fund units. It is observed that based on bilateral understanding with AMCs, a few platforms pool the clients' funds into a nodal account and subsequently transfer to AMCs, either on per transaction basis or lump sum basis.

SEBI has now vide its circular dated October 4, 2021 directed AMCs that they shall put necessary systems in place to ensure the following:

1. For subscription, amount should be credited directly from the investors' accounts into the MF scheme account without any intermediate pooling. For ease of transactions, amounts can be routed through payment aggregators authorized by RBI or SEBI recognized clearing corporations, as the case may be
2. For redemption, amounts should be directly credited to the investors' registered bank account from the MF scheme account without any intermediate pooling.
3. For subscription, units should be directly credited into the investors' accounts by the mutual fund for both demat and non-demat modes without any intermediate pooling.
4. For redemption, units should be directly transferred from investors' accounts to the mutual fund without any intermediate pooling, in both demat and non-demat modes.
5. AMC would be liable to compensate for losses, if any, occurred to a unit holder, where unauthorised transaction(s) occur(s) in unit holder's folio due to fraud/ negligence/ deficiency on the part of the AMC, employee of AMC or persons/ entities whose services have been availed by the AMC including the platform providers, MFDs, RTAs, MFU, and channel partners, irrespective of whether or not the fraud is reported by the unit holder. For this purpose, it is clarified that any unauthorised transaction(s) performed by the Investment Advisors while providing services to the unit holder(s) would not be considered as a liability of the AMC.

Impact for investors: This change in process will safeguard the investors' money and units from possible misutilisation or misappropriation by any intermediate entity. In case still any unauthorised transaction takes place, the AMC would be held responsible and would be made to compensate for losses.

➤ **Transmission of Securities to joint Holder(s)**

It was observed in some cases that due to counterclaim / dispute from the legal representative of one of the deceased holder, the RTAs have not effected transmission to the surviving joint holder(s).

In this regard, SEBI has now advised all RTAs to go by the provisions of the Companies Act 2013 and transmit securities in favour of surviving Joint holder(s), in the event of demise of one or more joint holder(s), provided that there is nothing contrary to the same in the Articles of Association of the company.

Impact for investors: This direction of SEBI, would expedite the transmission of securities of the deceased holder/s to the surviving holder/s, which will be in the interest of investors.

➤ **Enhancement in the effectiveness of Investor Grievance Redressal System and Arbitration Mechanism at the Stock Exchanges.**

As regard, empanelment of arbitrators and segregation of arbitration and appellate arbitration panel it is now clarified by SEBI that forming of exclusive panel for appellate arbitration is not required and members can serve on both - arbitration as well as appellate panels. However, Exchanges have been advised to ensure that the members of arbitration panel are not considered for constituting the appellate arbitration panel in the same matter.

Impact for investors: This is the best practice to ensure fair justice to the parties including investors in the arbitration process, whereby the arbitrator deciding the matter at lower bench will not be allowed to hear the matter again at Appeal level.

શેરબજારમાં પૈસા ખોવાના અકસીર મંત્રો

શેરબજાર બેડો પાર પણ કરાવી શકે અને ડુબાડી પણ શકે. એ કઈ કઈ રીતે ડુબાડી શકે એ વાત જેને બરાબર સમજાઈ જાય તેનો બેડો પાર થઈ શકે. તો આવો સમજીએ, ડુબવાના રસ્તાઓ

મને પ્રવીણભાઈએ કહેલું એબીસી ઈન્ડ.ના શેર લઈ લો, પાકી વાત છે. મહિનામાં ડબલ થઈ જશે, હાલ રૂ. ૨૮ નો જ ભાવ છે, મેં ૧૦૦ શેર લઈ લીધા, હાલમાં રૂ. ૨૮ ના રૂ. ૮ (આઠ) થઈ ગયા છે.’

અરે યાર ટી.વી. અને અખબારોમાં જાહેરખબર જ એવી જોરદાર, આકર્ષક અને અસરકારક આવતી હતી કે એક્સવાયઝેડ કંપનીના પબ્લિક ઈયૂમાં રોકાણ કરવાનું ભલભલાને મન થઈ જાય. મેં તો ૫૦૦૦ શેરની અરજી કરી નાખી અને મને ૧૦૦૦ શેર એલોટ પણ થયા, પરંતુ બજારમાં ભાવ ખૂલ્યો ત્યારે... જવા દે પૂછ નહીં, મોટી મોટી વાતો કરી આ લોકો કેવા ફસાવી જાય છે.’

‘જો દોસ્ત સેન્સેક્સ ૧૩,૦૦૦ થી કેવો જબરજસ્ત સતત વધતો રહ્યો હતો અને દરેક વખતે હું વિચારીને પસ્તાતો હતો, એટલે છેવટે ૨૦,૦૦૦ ના ઇન્ડેક્સ વખતે મેં બજારમાં ઝંપલાવી દીધું. બધા જ કહેતા હતા કે સેન્સેક્સ હવે ૨૨ ૦૦૦ થવાનો છે, પરંતુ મને વળી અમેરિકાની મંદી નડી અને ૨૦,૦૦૦ વાળો સેન્સેક્સ ૧૨,૦૦૦ થઈ ગયો તેમાં જ મોટો માર પડી ગયો.’

‘રોજ ટી.વી. ચેનલો પર અને અખબારોમાં ઈન્ડિયા ગ્રોથ સ્ટોરી, ઇકોનોમીની પ્રગતિના આંકડા, રોકાણપ્રવાહ, વેલ્યુએશનની વાતો સાંભળી-સાંભળી જિંદગીમાં ક્યારેય નહોતું કર્યું એ કામ કર્યું અને શેરબજારમાં રોકાણ શરૂ કર્યું, તમાં અવી કિસ મારે હાથે લાગી, જેમાં ૧૦ માંથી માંડ બે જ સ્ક્રિપ્ટ ચાલી, બાકી આઠ કિસમાં પૈસા ડૂબી ગયા.’

‘જવા દે ને યાર, વાત જ નહીં કર શેરબજારની, મસ્ત પ્રાંફિટમાં હતો ઓલરેડી રૂ. બે લાખના પોર્ટફોલિયો પર રૂ. ૫૦,૦૦૦ નો પ્રોફિટ હતો, એ બુક કરે તે પહેલાં જ માર્કેટ કેશ થયું અને રૂ. ૨ લાખનો પોર્ટફોલિયો રૂ. ૧ લાખનો થઈ ગયો. રૂ. ૫૦,૦૦૦ નો પ્રોફિટ તો બાજુએ રહ્યો, ઉપરથી રૂ. ૧ લાખની લોસ આવી ગઈ.’

ઉપર વર્ણવેલા કિસ્સા જેવા સંખ્યાબંધ કિસ્સા શેરબજારના ઇતિહાસમાં સતત જોવા મળે છે. શેરબજારમાં સંપત્તિ સર્જન (વેલ્થ ક્રિએશન) કરવાના, સફળતા અપાવવાના, ધનવાન બનાવવાના મંત્રો - સિદ્ધાંતો શીખવતાં પુસ્તકો-થિયરીઓ પણ સમયાંતરે આવતા રહે છે. આપણે આ વિષયને અલગ દૃષ્ટિથી જોવાનો પ્રયાસ કરીએ. સફળતાનાં સૂત્રો ખૂબ છે, આપણે નિષ્ફળતાના મંત્રો જોઈએ. શેરબજારમાં નિષ્ફળ થવું હોય તો આ મંત્રો અપનાવવાના. અહીં વાતને અલગ દૃષ્ટિથી રજૂ કરવાનો ઉદ્દેશ એ જ છે કે આપણે સૌ મોટે ભાગે નિષ્ફળતાના મંત્રો અપનાવીને, તેના પર ચાલીને સફળતા પ્રાપ્ત કરવાની કોશિશ કરતાં હોઈએ છીએ એટલે કે, આ માર્ગ આપણને ખબર છે, કિંતુ આ માર્ગે આપણે ચાલવાનું નથી, એ સમજવાનું છે. કહે છે ને કે નિષ્ફળતા એ સફળતા સુધી પહોંચવા માટે ચૂકવાયેલી ફી છે.

અહીં શેરબજારમાં પૈસા ખોવાની સાત અકસીર રીતો વિશે છણાવટ કરી છે.

૧) ટોળાંમાં ભળો

શેરબજારમાં નિષ્ફળ થવા માટે મૂર્ખાઓ કરે એ આપણે કરવું. આખું ગામ-ટોળું ખરીદવા જાય ત્યારે આપણે બધા જ દોડી રહ્યા છીએ એમ દોડવા નહીં માંડવાનું. એક જાણીતી પાવર કંપનીના ઈસ્યૂમાં આવી દોડ જોવા મળી હતી. ઈસ્યૂ તો ખૂબ છલકાઈ ગયો, પરંતુ પછી બજારનું સેન્ટિમેન્ટ અન્ય કારણોસર કથળ્યું અને કંપનીનાં ફંડામેન્ટલ્સ પણ નબળાં હતાં, એટલે ભાવ ડિસ્કાઉન્ટમાં આવી ગયો. આમ પણ બધા લિસ્ટિંગ વખતે વેચી દઈશું એવા ઉદ્દેશથી શેર માટે અરજી કરી રહ્યા હતા, તેથી થાય પણ શું ?

આ થઈ પાવર કંપનીના આઈપીઓની વાત, જ્યાં લોકો કંપનીનાં ફંડામેન્ટલ્સ જાણ્યા વિના - સમજ્યા વિના રોકાણ કરવા દોડી જાય છે અને પછી ઊંચા પ્રીમિયમની જાળમાં ફસાઈ જાય છે, તેજ હોય તો ચાલી જાય છે, કિંતુ તેજ અટકે તો પ્રીમિયમનું પંક્યર થઈ જતાં વાર નથી લાગતી. અગાઉના વર્ષોમાં તો આઈપીઓ લાવનારી અનેક કંપનીઓ અદૃશ્ય જ થઈ ગઈ હોવાના કરુણ કિસ્સા બન્યા છે. જેમાં લાખો રોકાણકારોએ કરોડોની મૂડી જ કાયમ માટે ખોઈ દીધી છે.

૨) ટિપ્સનો તુરંત અમલ કરો

શેરબજારમાં નિષ્ફળ થવાનો બીજો માર્ગ છે. ‘ટિપ્સ’. ના, ના, ટિપ્સ ખરાબ જ હોય, ખોટી જ હોય એવું કહેવાનો ઈરાદો નથી, કિંતુ ટિપ્સ એટલે શેર માટેની એક પ્રકારની ભલામણ, એ કોની છે ? શા માટે છે ? તેની પાછળ કેવાં કારણોનો આધાર છે ? એ સમજવું જરૂરી હોય છે. કોઈ પણ જાણી-અજાણી વ્યક્તિ કહી દે કે ફલાણો શેર ખરીદી લો એટલે તુરંત તે ખરીદી લેવાના માર્ગે ચાલવું એટલે નિષ્ફળતાના માર્ગે ચાલવા બરાબર છે. ઘણી વાર તેજ દરમિયાન એવું બનતું હોય છે કે કોઈ પણ શેર ચાલી જતો હોય છે અથવા ચલાવાતો હોય છે. ઓપરેટરો, સ્થાપિત હિતો, અને સ્ટોડિયાઓ બજારમાં વાત વહેતી કરીને ‘એક્સવાયઝેડ’ કંપનીના શેરના ભાવ વધવાની અફવા ફેલાવે છે, તેને સાચી ઠેરવવા તેમાં ખરીદી પણ શરૂ કરે છે, આ ખરીદી ઈરાદાપૂર્વક-કૃત્રિમ ભાવવધારા માટે હોય છે. આ બધું કબૂતરને જાળમાં ફસાવવા દાણા વેરવા જેવું હોય છે, જેને જોઈ નવા નિશાળિયા રોકાણકારો સહિતના જૂના-અનુભવી ખેલાડીઓ પણ તેની જાળમાં આવી જાય છે. ભાવો ખરેખર વધતાં પણ દેખાય છે. તેથી લોકોને તેમાં વિશ્વાસ બેસે છે, પરંતુ ચોક્કસ સ્તરે નવો વર્ગ ઊંચા ભાવે ખરીદતો જતો હોય છે અને પાકટ ખેલાડીઓ, જેમણે બાજી ગોઠવી હોય છે. તેઓ વેચીને છૂટા થતા જાય છે. આખરે ભાવ વધવાના અટકી જાય છે અને વેચવાલી ચાલુ રહેતાં ઘટવાના શરૂ થઈ જાય છે અને અનેક લોકોના હાથમાં એ ઊંચા ભાવોના શેરો રહી જાય છે, જ્યાં હવે ભાવ પાછો કરવાનો હોતો નથી. વર્ષોથી આ ચાલાકી ચાલતી રહી છે, તેમ છતાં લોકો દરેક તેજ વખતે ફસાતા રહે છે. અગાઉ તો આવા અનેક શેરોના નીચા ભાવ તો શું, ભાવ જ નથી રહ્યા, અર્થાત્ તેમાં સોદા જ નથી પડતા અથવા કંપનીઓ જ અસ્તિત્વમાં રહી નથી. આને કહેવાય છે શેરોના ‘કાગળિયાં’ થઈ જવું. વાતે દોસ્તો, સૂનના સબકી, કરના અપને મન કી.

જયેશ ચિતલિયા
પત્રકાર

૩) બીજાને જોઈ ભ્રમ પાળો

મારો પાડોશી, મારો મિત્ર, મારો સંબંધી કમાયો એટલે હું પણ કમાઈશ. આવી માન્યતા અને આશા ઘણી વાર ઠગારી નીવડે છે. શેરબજારનું રોકાણ વ્યક્તિએ-વ્યક્તિએ જુદું જુદું પરિણામ આપી શકે છે. કાયમ તેજી સમયે આવો ટ્રેન્ડ બનતો હોય છે, ‘લોકો લઈ ગયા ને અમે રહી ગયા’ જેવા તાલ સાથે અનેક લોકો બજારમાં એટલે પ્રવેશી જાય છે કે તેની આજુબાજુના લોકો કમાયા હોવાના કિસ્સા સાંભળે છે. એ પછી તમે પણ કમાઈ લો એવું બને, પરંતુ એવું બને જ એમ માની લેવું જરૂરી નથી.

૪) સતત લે-વેચ કરો

શેરબજારમાં નિષ્ફળતાનો સૌથી સરળ અને ઝડપી માર્ગ છે કે ટ્રેડિંગ. આ માર્ગ ચાલનારા દિવસ દરમિયાન સતત લે-વેચ કરતાં રહે છે, જે પ્યોર સફ્ટો છે, જુગાર છે. આમાં બજાર પર બારીક નજર, ચપળ ચાલ હોવી આવશ્યક છે. અહીં રિસ્કને અંકુશમાં રાખવા ‘સ્ટોપ-લૉસ’ સાથે લે-વેચ કરી શકાય છે, પરંતુ આખરે જુગારમાં જીતનારાઓની સંખ્યા કરતાં હારનારાઓની સંખ્યા ખાસ્સી મોટી હોય છે. જેથી રોકાણ કરવાના ઉદ્દેશ સાથે પ્રવેશનાર એ માર્ગ વળી ગયો તો તેની હાર નિશ્ચિત બની જાય છે.

તમે અમિતાભ બચ્ચનની ફિલ્મ ‘દીવાર’ જોઈ જ હશે, જેમાં અમિતાભ અને શશી કપૂર વચ્ચેનો એક સંવાદ બહુ જ જાણીતો છે ‘મેરે પાસ મા હૈ’, પરંતુ આ જ સંવાદો વખતે શશી કપૂર એક સંવાદ અમિતાભને કહે છે ‘ભાઈ, મੈં જો રાસ્તે પર ચલ રહા હું, ઉસકા અંજામ અચ્છા ભી હો સકતા હૈ ઓર બૂરા ભી હો સકતા હૈ, લેકિન તુમ જો રાસ્તે પર જા રહે હો ઉસકા અંજામ સિર્ફ ઓર સિર્ફ બૂરા હો શકતા હૈ.’ શેરબજારમાં કે ટ્રેડિંગ અને માત્ર સફ્ટાને માર્ગે જવું એટલે મોટા ભાગે અંજામ નિષ્ફળતાનો જ રહે છે. સ્વાભાવિક છે કે અતિલોભ નિષ્ફળતાને નોતરે.

સહી એમ કહેવાનો ઇરાદો નથી કે સફ્ટો હોવો જ ન જોઈએ. સફ્ટાકીય પ્રવૃત્તિ બજારનું રિયલ એક્સાઈટમેન્ટ છે, સફ્ટા વિના બજારનું કોઈ આકર્ષણ રહેતું નથી, પરંતુ પૂરતાં નાણાં વિના અને સમજણ વિના સફ્ટો કરવામાં જોખમ અને નિષ્ફળતા નિશ્ચિત બની જાય છે.

૫) રાતોરાત લખપતિ બનવાનાં સપનાં સેવો

સૌથી મોટી સમસ્યા લોકોની માનસિકતાની છે. શેરબજાર એટલે ઝડપી કમાણી થવી જોઈએ અને અમુક જ દિવસો કે સપ્તાહોમાં નાણાં ડબલ થવાં જ જોઈએ, આવી વધુપડતી અપેક્ષાઓ નિષ્ફળતાની પાક્કી ખાતરીવાળા મંત્રો છે. અહીં આ પ્રકારના લોકોને પૂછવું જોઈએ કે શું તમે ત્રણ વર્ષની એફડી ખોલાવી પછી રોજ કે મહિને-બે મહિને બેન્કમાં જઈને તપાસ કરો છો કે તમારાં નાણાંમાં કેટલી વૃદ્ધિ થઈ? પીપીએફ એકાઉન્ટ ખોલાવ્યા બાદ સમયાંતરે તપાસ કરો છો કે તમે રોકેલાં નાણાંમાં કેટલી વૃદ્ધિ થઈ? કોઈ પણ રોકાણ બાદ તમે આવું કરતાં નથી, તો પછી શેર લીધાં બાદ બીજા જ દિવસથી ભાવો જોવાનું અને તેને આધારે કમાયા કે ગુમાવ્યાની લાગણી શા માટે ફિલ કરવા લાગો છો? શેરબજારને પણ સમય આપોને ભાઈ!

૬) મધ્યસ્થી-એજન્ટોની લોભામણી જાળમાં પ્રવેશો

શેરબજારમાં નિષ્ફળતાના માર્ગે લઈ જવામાં ઘણી વાર તમારા બ્રોકર, એજન્ટ કે મધ્યસ્થી પણ ભૂમિકા ભજવતા હોય છે. સતત સફ્ટો કરવાની સલાહ આપતા બ્રોકરને પસંદ કરનાર ઝડપી કમાણી કરવાના ભ્રમમાં રહે છે અને સરવાળે મૂડીની બાદબાકી પામે છે. બ્રોકરેજ વિના કે ઓછી દલાલીએ સેવા ઓફર કરવાની, ખૂબ સફ્ટો કરવાની સુવિધા આપનારા પોતાના લાભ માટે તમને જોખમને રવાડે ચઢાવે છે. યાદ રાખો, કેસિનોનો માલિક જુગારીઓ માટે એવું વાતાવરણ ઊભું કરતો હોય છે, જે લોકોને જુગાર રમવાની પ્રેરણા, હિંમત, જોશ આપતું રહે, કેમ કે આખરે તેને પોતાને એમાં જ કમાણી થવાની હોય છે. કેડિટ કાર્ડ વેચનારને તમે વધુ ને વધુ ખર્ચ કરો એમાં રસ હોય છે. ‘સેલ’ યોજીને કહેવાતું ઊંચું ડિસ્કાઉન્ટ ઓફર કરનારનાં પાટિયાં બરાબર વાંચવા જેવાં હોય છે. તેમાં લોકોને આકર્ષવા લખ્યું હોય છે ૫૦ ટકા સુધી ડિસ્કાઉન્ટ લોકો ‘સુધી’ને બરાબર સમજતા કે જોતા નથી અને ‘સેલ’માં પહોંચી જાય છે, ત્યારે વાસ્તવમાં ૫૦ ટકા ડિસ્કાઉન્ટવાળી વસ્તુઓ ખૂબ જ ઓછી અથવા પહેલેથી જ ખૂબ મોંઘી હોય છે, જ્યારે ૧૦-૨૦ ટકા ડિસ્કાઉન્ટવાળી વસ્તુઓ લેવાનું મન ન થાય એવી હોય છે. એટલે કે શેરબજારમાં કોઈ શેર સસ્તો હોય છે તેથી સારો માની ખરીદી લેવો જોઈએ નહીં. શેરના બજારભાવ અને વાસ્તવિક મૂલ્યના ફરકને સમજવો જોઈએ. માત્ર તેજીને લીધે વધી ગયેલો ભાવ સાચો ન પણ હોય.

૭) હજી વધશેના ચક્રાવામાં રહો

શેરબજારમાં ખૂબ જ તેજી જામી ગઈ હોય અને તેજીના વાજબીપણા અંગે પણ સવાલો ઉઠવા લાગે તે પૂર્વે હાથ પરના શેરો વેચી દઈને પ્રોફિટ બુક નહીં કરનાર પોતાની સફળતાને નિષ્ફળતામાં ફેરવી નાખતા હોય છે. શેરબજારમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ લોંગ ટર્મના લક્ષ્ય સાથે કરો, પરંતુ શોર્ટ કે મીડિયમ ટર્મમાં સારો નફો મળતો હોય તો એ નફો ઘરભેગો કરી લેવામાં શાણપણ હોય છે. દા.ત. તમને ટૂંકા કે મધ્યમ ગાળામાં ૨૦થી ૩૦ ટકા જેવું વળતર મળી રહ્યું હોય તો વધુ લોભ નહીં રાખો, હજી વધશે-હજી વધશે એવા અભિગમ સાથે શેર પકડી રાખનારા પછીથી નફામાં નુકસાન અથવા સાવ જ નુકસાન કરવાની સ્થિતિમાં પણ આવી જતા હોય છે. જાન્યુઆરી ૨૦૦૮ના ત્રીજા સપ્તાહમાં જ્યારે શેરબજાર એક્સાથે ચાર દિવસમાં પાંચ હજાર પોઈન્ટ ટૂટ્યું ત્યારે લાખો રોકાણકારો પ્રોફિટમાંથી નુકસાનમાં આવી ગયા હતા. વાસ્તે શેરબજારમાં સમયાંતરે પ્રોફિટ બુકિંગ કરતાં રહેવામાં ડહાપણ છે. કમ સે કમ ૫૦ ટકા શેરો વેચીને પણ પ્રોફિટ લઈ લેવો જોઈએ, જેથી કાયમનો અફસોસ ન રહી જાય.

શેરબજારમાં તમારે માત્ર કમાણી કરવી છે કે પછી ઝટપટ કમાણી કરવી છે? તો સસલા અને કાયબાની બાળપણમાં સાંભળેલી વાર્તા યાદ કરતાં રહેવું જોઈએ. સસલું કેટલું પણ ઝડપી દોડે, મંજિલ પર પહેલાં કાયબો જ પહોંચે છે.

શેરબજારમાં નિષ્ફળતાના મંત્રો કે માર્ગોને સમજી લીધા હશે તો એટલી ખાતરી - હૈયાધારણ રહેશે કે સફળતા મળે કે ન મળે નિષ્ફળતા તો નહીં જ મળે અને દોસ્તો ઘણી વાર લૉસ ન કરવામાં પણ પ્રોફિટ હોય છે, ન હારવામાં પણ જીત હોય છે. જો કે ઘણી વાર બોલે તેના બોર વેચાય છે, ને ઘણી વાર ન બોલવામાં નવ ગુણ હોય છે. દરેક બાબતને વ્યક્તિએ પોતાની વિવેકબુદ્ધિથી જોવી - સમજવી અને અમલમાં મૂકવી જોઈએ.

FINANCIAL FUNCTIONS SIMPLIFIED

A. FUTURE VALUE FUNCTION

Future Value function helps us to find the amount receivable after specified months

It is useful in evaluating low-risk investments such as certificates of deposit or fixed rate annuities with low interest rates.

It can be used to plan for the vacation, education and marriage of children and retirement planning.

In the cell B23 we write the formula =FV(B15/12,B17,B19)

An example of Future Value function is given here under:

Rate of Return	9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	9.00%
Months	36	60	120	240	480
Constant Amount	-2430	-1326	-517	-150	-22
Invested Amount	-₹ 87,480	-₹ 79,560	-₹ 62,040	-₹ 36,000	-₹ 10,560
Future Value	₹ 100,001	₹ 100,012	₹ 100,047	₹ 100,183	₹ 102,989
Interest Amount	₹ 12,521	₹ 20,452	₹ 38,007	₹ 64,183	₹ 92,429

CA. Prof. Vimal K. Ashar
M. Com., LL.B.(G), F.C.A.

B. XIRR FUNCTION

XIRR denotes 'Extended Internal Rate of Return'.

XIRR function is used to find out percentage return when cash inflow and outflows are uneven and on different dates.

The formula is XIRR(values, dates), In the cell D41 we can write =XIRR(D43:D45,A43:A45)

Given below is an example of CAN FIN Homes purchase and sale.

	CAN FIN HOME	XIRR	54.19%
Date	Qty	Rate	Amount
22-03-21	42	609	-25,578.00
20-08-21	50	500	-25,000.00
15-11-21	92	670	61,640.00

Rights and Obligations of Investors

(Annexure - 2 by SEBI)

(Courtesy- Security and Exchange Board of India)

Rights of Investors

- Get Unique Client Code (UCC) allotted from broker.
- Get a copy of KYC and other documents executed from intermediary.
- Get trades executed in only your UCC.
- Place order on meeting the norms agreed to with the Member.
- Get best price.
- Get the contract note for trades executed.
- Ask the details of charges levied.
- Receive funds and securities on time.
- Receive statement of accounts from trading member.
- Ask for settlement of accounts.
- Get statements as per agreed schedule.

Obligations of Investors

- Execute Know Your Client (KYC) documents and provide supporting documents.
- Understand the voluntary conditions being agreed with the trading member.
- Understand the rights given to the Trading Members.
- Read Risk Disclosure Document.
- Understand the product and operational framework and deadlines. Pay margins in time.
- Pay funds and securities for settlement in time.
- Verify details of trades, Verify bank account and DP account for funds and securities movement.
- Review contract notes and statement of account.

Disclaimer : - The illustration are merely indicative in nature which should not be construed as investment advice and neither ensure you profits nor protect you from making a loss in declining market.

INVESTOR PROTECTION THROUGH EDUCATION

Published by Mr. Prakash Shah on behalf of Investor Education & Welfare Association. Printed at Gurudeo Printers, Mumbai.